

УДК 811.133-372.881.1

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-58>

Лілія ШКОЛЯР,

orcid.org/0000-0001-8087-7125

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) zatdbk1@ukr.net

Євгенія ДЕГТЯРЬОВА,

orcid.org/0000-0002-6381-4875

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) degtereva@bigmir.net

Володимир ХМЕЛЬ,

orcid.org/0000-0002-6959-4762

викладач кафедри теорії, практики та перекладу французької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) khmel.krok.scholar@gmail.com

ПІДРУЧНИК ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ. КОНЦЕПЦІЯ ТА СТРУКТУРА (НА МАТЕРІАЛІ ПІДРУЧНИКА В.В. ХМЕЛЯ «COMMUNICATION DANS LE DOMAINE DES RELATIONS ÉCONOMIQUES INTERNATIONALES»)

Статтю присвячено розробці підручника для викладання/навчання французької мови як іноземної (*Le français langue étrangère (FLE)* автора Хмеля В.В. «*Communication dans le domaine des relations économiques internationales*». Ґрунтуючись на ключових поняттях дидактики, шляхом проведення дослідження реалізації концепції підручника, визначено загальну філософію інформаційного джерела, його функціонально-лінгвістичний та довідковий інструментарій, проаналізовано питання будови підручника, подано ситуаційну характеристику дискурсу, перевірено дотримання принципів проблемного підходу до представлення матеріалу. Вивчено методіку (підручник) як модель навчально-документального комплексу розробки різноманітних методичних матеріалів, які можуть застосовуватися як наскрізно у представленому проекті, так і в різних формах відбору, поєднанні та артикуляції для навчання французької мови під час вивчення "споріднених" дисциплін (переклад тощо). Такий підхід дозволить викладачам створювати дидактичні одиниці, що спонукатимуть студентів диференційовано працювати у групах з одним і тим навчальним документом (текстом).

Разом з тим, в даній науковій праці основну увагу сфокусовано насамперед на з'ясуванні проблематики сучасного підручника французької мови для навчання здобувачів ЗВО галузі економічної діяльності, на спрямованості його (лексико-тематичного) контенту на розвитку комунікативних мовленнєвих компетентностей: прищеплення мовленнєвих умінь користуватись мовним матеріалом, формування навичок використовувати основні мовленнєві функції та автоматизація дій з виконання конкретних завдань в середині загального проекту, а також на «дію» та «взаємодію» рефлексує через інтерактивне мовлення, стимулює розвиток рецептивних та продуктивних компетентностей.

На основі ключової концепції С. Пюрена щодо дидактичних «входів», представлених через дію та розроблених для створення дидактичних одиниць у відповідності до запропонованої методології, визначена особистісна орієнтованість підручника, що забезпечується його структурою та засобами організації продуктивної діяльності здобувачів через інформаційні та діяльнісні компоненти: продуктивні і репродуктивні блоки.

У розробку проекту (підручника, методики) покладено оновлення цілей та змісту навчання, що обумовило модернізацію освітніх технологій та окреслило потребу у створенні підручників нового типу: за змістом, функціями, методологією та філософією, спрямованих на розвиток та поглиблення навичок міжкультурного спілкування.

Ключові слова: діяльнісноорієнтований підхід, дія, комунікативні мовленнєві компетентності, мова-культура, етапи організації навчально-пізнавальної діяльності, дидактичні блоки.

Lilija SHKOLIAR,

orcid.org/0000-0001-8087-7125

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Department of French Theory, Practice and Translation
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) zatdbk1@ukr.net*

Yevheniia DEHTIAROVA,

orcid.org/0000-0002-6381-4875

*Candidate of Filological Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Department of French Theory, Practice and Translation
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) degtereva@bigmir.net*

Volodymyr KHMEL,

orcid.org/0000-0002-6959-4762

*Professor at the Department of French Theory, Practice and Translation
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
(Kyiv, Ukraine) khmel.krok.scholar@gmail.com*

FRENCH TEXTBOOK. CONCEPT AND STRUCTURE (BASED ON THE TEXTBOOK OF V.V. KHMEL «COMMUNICATION IN THE FIELD OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS»)

The article is devoted to the development of a textbook for teaching / learning French as a foreign language (FLE) by Khmel V.V. "Communication in the domain of international economic relations" («Communication dans le domaine des relations économiques internationales»). Based on the key concepts of didactics, by researching the implementation of the textbook concept we have determined the general philosophy of the information source, its functional-linguistic and reference tools, analyzed the structure of the textbook, given the situational characteristics of discourse, tested compliance with the principles of problem approach to presentation. Methodology (the textbook) as a model of educational and documentary complex of development of various methodical materials which can be applied both in the present project as well in various forms of selection, combination and articulation for teaching French while studying "related" disciplines (translation, etc.). This approach will allow teachers to create didactic units that will encourage students to work differently in groups with the same educational document (text).

At the same time, this scientific work focuses primarily on clarifying the problems of a modern French textbook for teaching students free economic education, on the focus of its (lexical and thematic) content on the development of communicative speech competencies: instilling speech skills to use language material, formation of skills to use basic speech functions and automation of actions to perform specific tasks in the middle of the overall project, as well as "action" and "interaction" reflects through interactive speech, stimulates the development of receptive and productive competencies.

The development of the project (textbook, methods) is to update the goals and content of education, which led to the modernization of educational technologies and outlined the need to create new types of textbooks: content, functions, methodology and philosophy aimed at developing and deepening intercultural communication skills.

Key words: *activity-oriented approach, action, communicative speech competencies, language-culture, stages of educational and cognitive activities' organization, didactic blocks.*

Постановка проблеми. В умовах глобалізації суспільства, поглиблення зв'язків в усіх сферах міжнародної діяльності, цінність випускника ЗВО багато в чому визначається рівнем його іншомовної підготовки. Цей факт підтверджує те, що знання іноземної мови більше не є лише показником загального рівня здобувача вищої освіти, але й стало питанням його професійної придатності, необхідною передумовою для особистих, культурних та економічних контактів.

Серед багатьох викликів сучасної освіти є такі, без відповіді на які не працюватиме жодна концепція навчання, жодна освітня технологія. Один

з яких це – оновлення цілей та змісту навчання, що фактично обумовило модернізацію освітніх технологій та окреслило потребу у створенні підручників нового типу: за змістом, функціями, методологією та філософією, спрямованих на розвиток та поглиблення навичок міжкультурного спілкування.

Основне завдання викладачів – знаходити, створювати, вибирати і навіть модифікувати навчально-методичні ресурси відповідно до потреб сучасного суспільства. У цьому аспекті постає питання про місце підручника як інструментарію, яким користуються викладачі мови.

Розробка сучасного підручника регулюється не тільки й не стільки підбором відповідного матеріалу з певної тематики, скільки знаходженням механізму рівноваги між суто мовними та соціальними, культурними і прагматичними факторами, що знаходяться поза межами лінгвістичної матерії, проте здійснюють безпосередній вплив на процес мовлення.

У даній науковій праці ми сфокусувалися насамперед на проблемі сучасного підручника французької мови для навчання здобувачів ЗВО у галузі економічної діяльності.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Засновник дидактики Я. Коменський називав підручник основним джерелом знань із будь-якої навчальної дисципліни, вітчизняне визначення підручника тлумачить поняття як навчальне видання, що містить у повному обсязі систематизований виклад навчальної дисципліни (Вибрані педагогічні твори, 1940), тоді як наша сучасниця М. Бенто представляє підручник як ілюстрацію дидактичного процесу транспонування, медіацію між контекстом, науковими знаннями та професійною практикою, стандартизованим виданням, який є водночас інструментом для підготовки самих викладачів і, навіть, додатковим засобом підвищення їх кваліфікації (Bento, 2015).

Отже, підручник – це навчальна книга, у якій викладаються основи знань з певного предмету на рівні сучасних досягнень науки й культури відповідно до освітніх стандартів і програм; основний навчальний засіб у спільній діяльності викладача і студента, спрямованій на вивчення мови та формування навичок/компетентностей міжкультурного спілкування.

Проблемі створення підручників з французької та інших іноземних мов питанням вибору методики, визначенню функцій видання, критеріям відбору навчального матеріалу та способам репрезентації мовних реалій присвячена значна кількість праць вітчизняних та іноземних науковців (Н. Бондаренко, О. Горошкіна, Т. Завада, С. Караман, С. Кожушко, Л. Мацько, Г. Михайловська, Г. Редько, Л. Скуратівський, О. Тарнопольський, А. Ярмолук, М. Bento, E. Bérard, G. Cappelle, E. Klett, R. Menard, J. Richer та ін). Теорію та концептуальні засади створення сучасного підручника з іноземної мови розглянули у своїх дослідженнях С. Ніколаєва, Л. Сажко, С. Гапонова.

Останні вітчизняні та зарубіжні методичні видання (підручники, посібники) з французької мови як іноземної (Inspire, Imagine, Grevisse, Connexions, Saisons, le Nouvel édito, Tendances, Alter ego, Echo, Nickel !, Прискорений курс фран-

цузької мови та Поглиблений курс французької мови (Г.Г. Крючков), Français. Niveau débutant (С.С. Опацький) та ін.) укладено на засадах діяльнісноорієнтованого підходу. Вони спрямовані на розвиток комунікативних мовленнєвих компетентностей, які ґрунтуються на мовленнєвих уміннях (аудіювання, говоріння, читання, письмо), знаннях та уміннях користуватись мовним матеріалом (фонетика, граматики, лексика), вміннях використовувати основні мовленнєві функції та на виконанні конкретних завдань в середині загального проекту: дія та взаємодія, де дія має спонукати студента на інтерактивне мовлення, стимулювати розвиток рецептивних та продуктивних компетентностей, а взаємодія відбиває внутрішню готовність респондентів до використання набутих знань.

Створені до цього часу підручники, в тому числі зарубіжні, не відповідають в достатній мірі вимогам сучасної програми з підготовки фахівця вищої освіти у ЗВО України, що також є причиною деяких існуючих різноманітних факторів, які впливають на практику використання підручників викладачами французької мови як іноземної (Bento, 2015).

Основним завданням сучасних підручників є розвиток комунікативної мовленнєвої компетентності з метою оволодіння французькою мовою для повсякденного спілкування (Klett, 2012). Ці методичні видання також складають базу для продовження навчання за іншими підручниками, водночас систематизують та активізують навички усного і писемного мовлення, необхідних для складання іспитів DELF та DALF.

Останні, особливо зарубіжні, методичні видання не передбачають специфіки викладання французької мови в тому числі як другої/третьої іноземної з урахуванням цілей та завдань певного навчального закладу. І це природньо, оскільки вони пропонують загальний /базовий/ або спеціальний курс з урахуванням ліміту годин, необхідних для опанування рівнів володіння мовою, визначених у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (Загальноєвропейські рекомендації, 2003).

Оскільки наразі не існує підручників з французької мови, які б задовольняли запит і специфіку сучасного українського закладу вищої освіти для виконання певних програм та/чи опанування того чи іншого кредитного модулю, нами підготовлено підручник нового типу «Communication dans le domaine des relations économiques internationales» (Хмель, 2019), призначений для повноцінної підготовки здобувачів до професійної комунікації в економічному та дипломатичному напрямках.

Підручник розрахований на здобувачів вищої освіти, що мають засвоїти французьку мову в межах рівнів володіння A2-B1+ протягом навчального часу відповідно до робочої навчальної програми залежно від спеціальності.

Даний підручник покликаний сформувати у майбутніх фахівців іншомовну комунікативну, лінгвосоціокультурну і навчально-стратегічну компетентність на засадах комунікативного, культурологічного, рефлексивного і професійноорієнтованого підходів шляхом реалізації інтегрованого навчання іноземних мов і культур.

Формулювання мети статті.

Метою цієї статті є визначення філософських концептуальних засад, покладених в основу створення авторського підручника для викладання/навчання французької мови як іноземної (FLE) зокрема, розробленого на принципах проблемного підходу, його інноваційного характеру, а також структури і методики, покладених в його основу.

Виклад основного матеріалу. У сучасних підручниках у відповідності до положень сучасної методології, навчання будь-якого лексико-тематичного блоку з іноземної мови має відбуватися через «вхід» (за Пюреном) (Puren, 2009) або дидактичний блок, тобто граматику, лексику, культуру, за яким починається черговий навчальний розділ (урок, параграф) підручника. Іншими словами, це принцип, який організовує і направляє зміст розділу підручника (або курсу). Цей принцип означає еволюцію у методології навчання мов-культур через п'ять відповідних «входів» введення матеріалу: вхід через граматику (традиційна методологія), вхід через лексику (пряма методологія), вхід через культуру (активна методологія), вхід через комунікацію (аудіовізуальна методологія та комунікативний підхід) і вхід через дію (діяльнісний підхід) (Puren, 2005). У сучасних підручниках головний акцент робиться на дії (діяльність, проблемність), проте ця еволюція не полягає в заміні попередніх «входів» щоразу, коли встановлюється нова методологія або підхід.

Підручник, що розглядається, розроблено із урахуванням вищевикладеного. Він являє собою практичний курс французької мови як другої / третьої іноземної для спілкування у сфері міжнародних економічних відносин. Метою курсу є навчити студентів спілкуванню французькою мовою, що вживається у сфері їхньої майбутньої професійної діяльності, прищепити навички та вдосконалити вміння самостійного читання літератури зі спеціальності, пошуку необхідної наукової інформації, опрацювання цієї інформації з метою її анотування, реферування, презентування в усній або письмовій формі.

Зміст текстів та контент завдань у підручнику сукупно сприяють забезпеченню найбільш раціональної організації навчального процесу та відбивають тематику сфери професійного спілкування, міжнародних економічних відносин: *на підприємстві, контракти, працевлаштування, замовлення, продаж, імпорт-експорт, міжнародні торговельні салони, дипломатія та міжнародна політика, світова економіка, міжнародний менеджмент, Європейський союз* тощо; окремим блоком подано тексти з країнознавства Франції.

Підручник призначений для здобувачів першого, другого та третього рівнів вищої освіти, факультетів міжнародних відносин, університетів, які навчаються за спеціальностями «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», а також може бути використаний закладами професійно-технічної освіти.

Ідея діяльнісного підходу, яка закладена в філософію підручника В.В. Хмеля «Communication dans le domaine des relations économiques internationales», полягає в тому, що користувач мови та студент, який вивчає мову, постають як соціальні учасники, що мають виконувати завдання (не лише мовленнєві) у заданих ситуаціях, в межах окремої сфери діяльності та які соціально діють з іноземною мовою-культурою. При цьому мовленнєві функції (експоненти) та комунікативні компетентності реалізуються у певних мовленнєвих актах та автоматично вписуються в середину дій соціального контексту, надаючи їм повного значення.

Отже, всі завдання у підручнику ґрунтуються на проблемному підході до їх формулювання та розроблені з урахуванням внутрішньопредметних та міжпредметних зв'язків. Система вправ містить дотекстові, текстові та післятекстові завдання, що відповідає діагностично-підготовчому, змістово-процесуальному та контрольному-коригувальному етапам організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Для зручності функціонально-граматичної структури та теорію перенесено у рубрику OUTILS (інструментарій) у кожному з 8 блоків-розділів, а у кінці підручника розміщено тексти для самостійного опрацювання, довідково-інформаційний матеріал, фонетичний та граматичний довідники, тести по блоках, граматичний покажчик, що на нашу думку зменшить витрати часу студента на пошук додаткової літератури для виконання певних видів завдань під час вивчення цього курсу. Проте це не відміняє необхідність вивчення здобувачем певного питання з точки зору його

відповідності сучасному стану речей, пошуку нових поглядів на означену проблему. Це є своєрідним завданням «осучаснення» поданого матеріалу, що в свою чергу провокує читача на певну дискусію, на потребу доведення власної/іншої думки, сприяє розвитку спонтанного мовлення та формує навички критичного мислення.

Структура підручника орієнтується на особистісно-розвиваючу діяльність здобувача, програмуючи відповідні види цієї діяльності через послідовні етапи навчання: розуміння сенсу досліджуваного навчального матеріалу, постановку завдань, організацію освітньої ситуації, надання необхідної інформації, розкриття можливих шляхів вирішення проблем, узагальнення та систематизацію, закріплення і контроль, рефлексію. Авторська архітектоніка підручника забезпечує вірну послідовність і поступовість введення мовного та мовленнєвого матеріалу.

Особистісна орієнтованість підручника забезпечується його структурою та засобами організації продуктивної діяльності здобувачів через інформаційні та діяльнісні компоненти; продуктивні і репродуктивні блоки.

Таке наповнення, послідовність і організація викладеного у підручнику контенту допомагає студентам цільового напрямку здійснити перехід від вивчення французької мови як навчальної дисципліни до її практичного використання у професійних цілях і таким чином фундаменталізувати загальнопрофесійну підготовку фахівців у галузі міжнародних відносин, зокрема у перекладацькій діяльності та сфері ділових відносин.

Підручник є необхідним інструментом для аудиторної та самостійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Висновки. Концепт опанування французької ділової мови із зануренням у предметний зміст навчання та рівномірне використання усіх видів мовленнєвої діяльності було покладено в архітектоніку підручника автора Хмеля В.В. «Communication dans le domaine des relations économiques internationales».

Даний підручник, виконуючи основні функції, як-от: слугування джерелом навчальної інформації, що розкриває в доступній формі передбачений освітніми стандартами зміст та виступає засобом навчання, за допомогою якого здійснюється організація освітнього процесу, в тому числі і самоосвіта, є реальною реперною точкою подальшого розвитку комунікативної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

Хотілося б наголосити на тому, що підручник французької мови є важливим інструментарієм

самовдосконалення студента, формування його мовної картини світу, а також теоретико-практичним виданням, який побудовано у відповідності до загальнодидактичних принципів навчання та з урахуванням специфічних методів і принципів, насамперед дискурсивності, комунікативної спрямованості, інтерактивності мовлення та особистісної орієнтації суб'єктів навчання.

В основу принципів створення продукту було покладено розвиток іншомовної комунікації, і тому, навчання мови здійснюється переважно через комунікативний підхід.

При розробці сучасного підручника вкрай необхідним є адаптація дидактичних блоків, його зміста та структури до практичного застосування навчально-методичного матеріалу під час занять з французької мови через залучення, насамперед, завдань та вправ, побудованих на засадах діяльнісного підходу при введенні лексико-граматичного компоненту, його опрацювання через комунікативний підхід та закріплення в кінці кожного розділу (на виході) через проблемний підхід (виконання проекту або цільового завдання), що дозволить через принципи дискурсивності, комунікативної спрямованості, інтерактивності мовлення та особистісної орієнтації суб'єктів навчання створити умови для формування у майбутніх фахівців іншомовної комунікативної, лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей в аспекті викладання/навчання французької мови як іноземної (FLE).

Структура та зміст підручника відповідають цілям та змісту програми та інтегрують наступні принципи:

- презентування вправ та завдань у такий спосіб, який дозволяє студентам здійснювати комунікативні завдання;
- сприяння природньому спілкуванню між студентами;
- баланс кількості комунікативних завдань та вправ щодо функціонування мови;
- наявність вправ з фонетичної корекції, вправ, спрямованих на систематизацію матеріалу, його адаптацію до рівня студентів;
- введення різноманітних аутентичних та мотивуючих матеріалів;
- наявність матеріалу соціокультурного змісту;
- наявність довідкового матеріалу для самостійного повторення вивченого матеріалу та самоконтролю;
- наочність, систематичність, послідовність та повторюваність щодо введення мовного матеріалу тощо.

Отже, даний курс допоможе здобувачу вищої освіти у подальшому, окрім навчання, вести

ділову комунікацію усно і письмово, редагувати, реферувати й анотувати різножанрові тексти державною та французькою мовами (розуміти статті, звіти, доповіді, що стосуються актуальних проблем сучасного життя та ділової сфери з використанням довідкових ресурсів; вибирати та використовувати необхідну інформацію).

Перспективними напрямками вважаємо подальшу апробацію даної методики (підруч-

ника), її вдосконалення як моделі навчально-документального комплексу для розробки різноманітних методичних матеріалів [навчальних документів, розробок, навчально-методичних вказівок, практикумів, посібників тощо], які можна буде застосовувати як комплексно у представлених та новому проектах, так і в різних формах відбору, поєднання та артикуляції для навчання французької мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вибрані педагогічні твори: у трьох томах. Т.1. Велика дидактика; під ред. з біограф. нарисом і примітками проф. Красновського А. Л. К.: Рад. школа, 1940. 248 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Хмель В.В. Communication dans le domaine des relations économiques internationales. Le nouveau KROK A2-B1: manuel de français. Спілкування у сфері міжнародних економічних відносин. Новий КРОК А2-B1: підручник французької мови. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2019. 368 с.
4. Bento M. Manuels de français langue étrangère et pratiques des enseignants. La fabrique de l'action enseignante, 12-2, 2015.
5. Klett E. Le manuel pour enseigner une langue étrangère : entre faiblesses et vertus. Synergie n°7, 2012, pp. 7-16.
6. Puren, C. La nouvelle perspective actionnelle et ses implications sur la conception des manuels de langue. Analyse des mini-projets terminaux des unités didactiques de Rond-point 1 (Difusión, 2004). In : Lions-Olivieri, M. & Liria, P (coord.), L'approche actionnelle dans l'enseignement des langues. Onze articles pour mieux comprendre et faire le point (pp. 199-137). Barcelone : Difusión-Maison des langues, 2009.
7. Puren, C. Domaines de la didactique des langues-cultures : entrées libres. In : Les Cahiers pédagogiques, 437, p. 41-44, 2005.

REFERENCES

1. Vybrani pedahohichni tvory: u trokh tomakh. T.1. Velyka dydaktyka; pid red. z biohraf. narysom i prymitkamy prof. Krasnovskoho A.L. [Selected pedagogical works: in three volumes. Vol.1. Great didactics; ed. with biographer. essay and notes of prof. Krasnovsky A.L.]. K. : Rad. school, 1940. 248 p. [in Ukrainian].
2. Zahalnoievropeiski rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia. Nauk. red. ukr. vydannia S.Yu. Nikolaieva. [European recommendations for language education: study, teaching, assessment. Science. ed. ukr. edition of S.Yu. Nikolaev]. K. : Lenvit, 2003. 273 p. [in Ukrainian].
3. Khmel V.V. Communication dans le domaine des relations économiques internationales. Le nouveau KROK A2-B1: manuel de français. Spilkuvannia u sferi mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn. Novyi KROK A2-V1: pidruchnyk frantsuzkoi movy [Communication in the domain of international economic relations. The new KROK A2-B1: manual. Communication in the field of international economic relations. New STEPA2-B1: French textbook]. Kyiv: KROK University of Economics and Law, 2019. 368 p. [in Ukrainian].
4. Bento M. Manuels de français langue étrangère et pratiques des enseignants. La fabrique de l'action enseignante [French as a foreign language textbooks and teacher practices]. The factory of the teaching action, 12-2, 2015. [in French].
5. Klett E. Le manuel pour enseigner une langue étrangère : entre faiblesses et vertus [The manual for teaching a foreign language: between weaknesses and virtues]. Synergie n°7, 2012, pp. 7-16. [in French].
6. Puren, C. La nouvelle perspective actionnelle et ses implications sur la conception des manuels de langue. Analyse des mini-projets terminaux des unités didactiques de Rond-point 1 (Difusión, 2004) [The new action-oriented perspective and its implications for the design of language textbooks. Analysis of the final mini-projects of the didactic units of Rond-point 1 (Difusión, 2004)]. In: Lions-Olivieri, M. & Liria, P (coord.), L'approche actionnelle dans l'enseignement des langues. Onze articles pour mieux comprendre et faire le point (pp. 199-137). Barcelone : Difusión-Maison des langues, 2009. [in French].
7. Puren, C. Domaines de la didactique des langues-cultures: entrées libres [Domains of language-culture teaching: free entry]. In: Les Cahiers pédagogiques, 437, p. 41-44, 2005. [in French].